

<p>7 За своих врагов нужно молиться утром.</p> <p>8 Если постоянно вглядываться в небо, отменяется ненависть врагов.</p> <p>9 Когда забывают бедных, нет победителя.</p> <p>11 Жаждущего победы Всевышний забывает и скрывает от него Свой лик.</p> <p>13 На жаждущего победы нападает забывчивость.</p> <p>22 На жаждущего победы нападают неизлечимые болезни.</p> <p>35 Молчуна не одолеет ни один человек.</p>	<p>ז כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל עַל שׁוֹנְאָיו, יִתְפַּלֵּל בְּבֹקֶר.</p> <p>ח הַסִּתְפַּלּוֹת בְּכָל פַּעַם עַל הַשָּׁמַיִם זֶהוּ מְבַטֵּל שְׂנֵאת הָאוֹיְבִים.</p> <p>ט כְּשֶׁשׁוֹכַח אֶת הָעֲנִיִּים אֵין מִנְצָח.</p> <p>יא מִי שֶׁהוּא נִצָּחַן, הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שׁוֹכַח אוֹתוֹ וּמְסַתִּיר פָּנָיו מִמֶּנּוּ.</p> <p>יג מִי שֶׁהוּא נִצָּחַן, בָּא לִיְדֵי שְׂכָחָה.</p> <p>כב מִי שֶׁהוּא נִצָּחַן, בָּא עָלָיו חֲלָאִים לְאֵין מְרַפָּא.</p> <p>לה מִי שֶׁהוּא עֲצוּר בְּמַלְיָן, לֹא יוּכַל אוֹתוֹ שׁוּם אָדָם.</p>
---	---

שיחות מוהר"ן ע"ז

<p>Весь мир полон раздоров – между народами мира, а также в каждом городе. То же самое в каждом доме – [раздоры] между соседями, и каждый сорится с женой и домочадцами, слугами и детьми. Но никто не задумывается о завершении – что человек каждый день умирает, ведь прошедшего дня больше не будет и с каждым днем он приближается к смерти.</p>	<p>כָּל הָעוֹלָם מְלֵא מַחְלוּקוֹת. הֵן בֵּין אַמּוֹת הָעוֹלָם וְכֵן בְּכָל עִיר וְעִיר. וְכֵן בְּכָל בַּיִת וּבַיִת, בֵּין הַשְּׂכֵנִים וּבֵין כָּל אֶחָד עִם אִשְׁתּוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ וּמִשְׁרָתוֹ וּבְנָיו. וְאֵין מִי שֶׁיִּשְׁשִׁים עַל לְבוֹ הַתְּכַלִּית – שֶׁבְּכָל יוֹם וְיוֹם הָאָדָם מֵת, כִּי הַיּוֹם שֶׁעָבַר לֹא יִהְיֶה עוֹד, וּבְכָל יוֹם הוּא מִתְקָרֵב לְמִיתָה.</p>
---	--

Знай же, что все едино: мелкие ссоры домочадцев и все такое – то же самое, что распри между царями и народами. Каждый из домашних схож с тем или иным народом, и они препираются друг с другом, наподобие сражающихся народов.

Про каждого можно понять, на какой народ он похож, ведь известны свойства этих народов: этот – злобный убийца, и прочее. Это же относится, в частности, и к домашним. И даже если кто-то не хочет ссориться, а желает остаться в тишине и покое, ему все равно приходится ввязываться в раздоры и войны.

То же случается и с войнами между царями и народами. Бывает, некий народ желает оставаться в покое и не хочет войны, он даже готов всячески склониться перед другими. Но и его против воли вовлекают в войну: один [народ] требует быть на его стороне, другой – наоборот, в результате они начинают воевать и с ним.

То же самое и с домашними войнами. Каждый человек – это малый мир и в нем заключена вся вселенная, а его домашние заключают в себе все народы и потому бранятся и враждуют друг с другом.

וְדַע, שֶׁהַכֹּל אֶחָד. שֶׁהַמַּחֲלָקֶת שֶׁבַּפְּרָטִיּוֹת בֵּין אִישׁ וּבֵיתוֹ וּכְיוּצָא כִּנ"ל הוּא גַם־כֵּן מִמַּשׁ הַמַּחֲלָקֶת שֶׁבֵּין הַמְּלָכִים וְהָאֲמוֹת. כִּי כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ, הוּא בְּחִינַת אֲמָה מִיַּחַדֶּת וְהֵם מִתְגָּרִין זֶה עִם זֶה, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ מַלְחָמוֹת בֵּין הָאֲמוֹת.

וְגַם אֶפְשָׁר לְהַפִּיר כָּל אֶחָד מֵאִיזָה בְּחִינָה שֶׁל אֲמָה הוּא, כִּי יְדוּעַ מִדוֹת הָאֲמוֹת, שְׂוָה בְּעֶסֶן וְרוּצָח וּכְיוּצָא. וְכְמוֹ כֵּן יְכוּלִין לְמַצָּא בַּפְּרָטִיּוֹת בְּבְנֵי הַבַּיִת. וְאֶפְלוּ אִם אֶחָד אֵינוֹ רוּצָה לְרִיב וְרוּצָה לֵישֵׁב בְּהַשְׁקֵט וְשִׁלְוָה עִם כָּל זֶה הוּא מְכָרָח לְהִיּוֹת גַּם־כֵּן בְּתוֹךְ הַמַּחֲלָקֶת וְהַמְּלָחָמוֹת.

כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא בֵּין הַמְּלָחָמוֹת שֶׁבֵּין הַמְּלָכִים וְהָאֲמוֹת שֶׁנִּמְצָא לְפַעֲמִים אִיזָה אֲמָה שְׂרוּצָה לֵישֵׁב בְּשִׁלְוָה וְאֵין רוּצָה שׁוֹם מַלְחָמָה, אֲדַרְבָּא הֵיטָה מְרַצָּה לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְחֻבְרוֹ כְּמָה פְּעָמִים. עִם כָּל זֶה חוֹטְפִין אוֹתָהּ גַּם־כֵּן עַל כְּרָחָה בְּתוֹךְ הַמְּלָחָמָה, שְׂוָה אוֹמֵר שִׁיְהִיָּה מְצִדוֹ וְזֶה לְהַפִּר עַד שֶׁנִּלְחָמִין עִמוֹ גַּם־כֵּן.

כְּמוֹ כֵּן מִמַּשׁ נִמְצָא בַּפְּרָטִיּוֹת בְּמַלְחָמוֹת הַבַּיִת הַנ"ל. כִּי הָאָדָם בְּעַצְמוֹ הוּא עוֹלָם קָטָן, וְנִכְלָל בּוֹ כָּל הָעוֹלָם וּמְלוֹאוֹ, מְכַל־שְׁכֵן הָאָדָם וּבֵיתוֹ שֶׁנִּכְלָלִין בְּהֵם כָּל הָאֲמוֹת וְנִלְחָמִין וּמִתְגָּרִין זֶה בְּזֶה כִּנ"ל.

<p>Поэтому же отшельник, живущий в одиночестве в лесу, может сделаться сумасшедшим. Ведь в нем самом заключены все враждующие народы и ему приходится меняться то в сторону одного из них, то в сторону другого, в зависимости от того, кто побеждает. Так он может полностью обезуметь, изменяя свои соображения из-за распрей заключенных в нем народов. Но жизнь в поселении, среди людей, позволяет этой войне распространиться среди его домочадцев или соседей.</p> <p>Раздоры в доме праведника тоже подобны войнам между народами. И еще они схожи с войнами колен Израиля: Эфраима с Йеѓудой и тому подобное.</p> <p>А когда придет Машиах, вскорости в наши дни, устранятся все раздоры и установится во вселенной великий мир, согласно написанному: «Не будут делать зла и не будут губить...» (Йешаяѓу, 11:9).</p>	<p>ועל־כֵּן לפְעָמִים כְּשֶׁאָחַד יוֹשֵׁב לְבַדּוֹ בִּיעָר יָכוֹל לִהְיוֹת שְׂיֵהִיָּה נַעֲשֶׂה מְשָׁעָ. וְזֶה נַעֲשֶׂה מַחֲמַת שְׂהוּא לְבַדּוֹ וְנִכְלָלִין בּוֹ לְבַד כָּל הָאֲמוֹת, וְהֵם מִתְגָּרִין זֶה בְּזֶה וְהוּא מִכָּרַח לְהִשְׁתַּנּוֹת בְּכָל פַּעַם לְבַחֲיִנַת אָמָה אַחֲרַת כְּפִי הַתְּגַבְרוֹת אָמָה עַל אָמָה שֶׁהֵם כֻּלָּם נִכְלָלִין בּוֹ לְבַדּוֹ. וּמַחֲמַת זֶה יָכוֹל לְהִשְׁתַּגֵּעַ לְגַמְרֵי מַחֲמַת הַתְּהַפְּכוֹת הַדַּעוֹת שָׁבוּ, עַל־יְדֵי הַתְּגָרוֹת הָאֲמוֹת שֶׁנִּכְלָלִין בּוֹ לְבַדּוֹ כַּנֶּ"ל. אָבֵל כְּשֶׁהוּא בִּישׁוּב בֵּין אֲנָשִׁים יֵשׁ מְקוֹם לְהַמְלַחְמָה לְהַתְּפַשֵּׁט בְּכָל אָחַד מֵהַבְּנֵי בֵּית אִוּ בֵּין הַשְּׂכֵנִים כַּנֶּ"ל.</p> <p>הַמַּחֲלֶקֶת שְׂבָבִית הַצַּדִּיק הוּא גַם־כֵּן בַּחֲיִנַת מַלְחָמוֹת הָאֲמוֹת כַּנֶּ"ל. גַּם נִכְלָלִין שָׁם בַּחֲיִנַת מַלְחָמוֹת הַשְּׂבָטִים שֶׁהֵיוּ נִלְחָמִין זֶה עַל זֶה; אֲפָרַיִם עַל יְהוּדָה וְכִיּוֹצֵא.</p> <p>וְכִשְׂיָבוֹא מְשִׁיחַ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אֲזִי יִתְבַטֵּל כָּל מִיָּנִי מִחֲלֶקֶת וְיִהְיֶה שְׁלוֹם גָּדוֹל בְּעוֹלָם כְּמוֹ שְׂכַתוֹב (יִשְׁעִיָּה יא): "לֹא יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ" וְכוּ'.</p>
---	--

ליקוטי מוהר"ן קמא ס"ד

<p>4</p> <p>Знай, что спор подобен сотворению мира. Ибо мир был создан в основном посредством пустого пространства, как объяснено выше, ведь без него все было бы Бесконечным и не</p>	<p>ד</p> <p>וְדַע, כִּי מַחֲלֶקֶת הִיא בַּחֲיִנוֹת בְּרִיאַת הָעוֹלָם. כִּי עָקַר בְּרִיאַת הָעוֹלָם – עַל־יְדֵי חֶלֶל הַפְּנוּי כַּנֶּ"ל, כִּי בְּלֹא זֶה הָיָה הַכֹּל אֵין סוּף, וְלֹא</p>
--	--

было бы места для сотворения мира. Поэтому сжал Он Свой свет по сторонам и образовалось Пустое пространство. Внутри него Он сотворил все творение, то есть «дни» и «качества» – посредством речи, как объяснено выше – «Словом Божиим небеса сделались...» (*Тегилим*, 33:6).

То же и со спором. Если бы все мудрецы Торы были едины, не было бы места для сотворения мира. Только благодаря их раздорам и спорам, когда они разделяются между собой и каждый тянет в другую сторону, между ними возникает некое пустое пространство – «Разжал Он свет по сторонам» (*Эц хаим*, *Шаар эа-клалим*) – внутри которого речью сотворяется мир.

Ведь все слова, что говорит каждый из этих [мудрецов] – только ради создания мира, который создается в пустом пространстве между ними. Ибо мудрецы творят своими словами все, как сказано: «Сказать Сиону: ты Мой народ» (*Йешаягу*, 51:16); читай не «народ», но «со Мной», соучаствуя – как Я молвой Своей творю небеса и землю, так и вы» (*Зоѓар*, 1, 5a).

Но не следует говорить больше, чем нужно; только потребное для сотворения мира, не более. От преизбытка света, избытка, которого не выдержали сосуды, они разбились, а из разбитых сосудов появились *клипот* («скорлупы», т.е. силы зла). И так же, если некто говорит слишком много, это приводит к возникновению *клипот*. Ибо

הָיָה מְקוֹם לְבְרִיאת הָעוֹלָם כִּנְל, וְעַל-כֵּן צִמְצַם הָאוֹר לְצַדְדֵינָו, וְנַעֲשֶׂה חֶלֶל הַפְּנוּי, וּבִתּוֹכוֹ בְּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיָּאָה, הַיְנוּ הַיָּמִים וְהַמְּדוּת, עַל-יְדֵי הַדְּבוּר, כַּנֶּזְכָּר לְעֵיל: בְּדִבַּר ה' שְׁמַיִם נַעֲשׂוּ וְכו'.

וְכֵן הוּא בְּחִינַת הַמַּחְלֻקוֹת, כִּי אֵלוּ הָיוּ כָּל הַתְּלַמִּידֵי-חֻכְמַיִם אַחַד, לֹא הָיָה מְקוֹם לְבְרִיאת הָעוֹלָם, רַק עַל יְדֵי הַמַּחְלָקַת שְׁבִינֵיהֶם, וְהֵם נַחֲלָקִים זֶה מִזֶּה, וְכָל אַחַד מוֹשֵׁךְ עֲצָמוֹ לְצַד אַחֵר, עַל יְדֵי זֶה נַעֲשֶׂה בִּינֵיהֶם בְּחִינּוֹת חֶלֶל הַפְּנוּי, שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת צִמְצוּם הָאוֹר לְצַדְדֵינָו, שְׁבוּ הוּא בְּרִיאת הָעוֹלָם עַל יְדֵי הַדְּבוּר כִּנְל.

כִּי כָּל הַדְּבָרִים שֶׁכָּל אַחַד מֵהֶם מְדַבֵּר, הַכֹּל הֵם רַק בְּשִׁבִיל בְּרִיאת הָעוֹלָם, שֶׁנַּעֲשֶׂה עַל יָדָם בְּתוֹךְ הַחֶלֶל הַפְּנוּי שְׁבִינֵיהֶם. כִּי הַתְּלַמִּידֵי-חֻכְמַיִם בּוֹרְאִים אֶת הַכֹּל עַל יְדֵי דְבָרֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (ישעיהו נ"א:ט"ז): וְלֹא מֵר לְצִיּוֹן עִמִּי אֲתָה - אֶל תִּקְרִי עִמִּי אֲלֵא עִמִּי; מָה אֲנִי עַבְדֵי שְׁמַיָא וְאַרְעָא בְּמַלּוּלִי, אִף אַתָּם כֵּן (כ"ש בַּזוּהַר בַּהֲקַדְמָה דָּף ה).

אִךְ צָרִיךְ לְזַהַר שֶׁלֹּא לְדַבֵּר יוֹתֵר מִדֵּי, רַק כְּפִי צִרְךָ בְּרִיאת הָעוֹלָם, לֹא יוֹתֵר. כִּי עַל יְדֵי רְבוּי הָאוֹר, שֶׁלֹּא הָיוּ הַכֵּלִים יְכוּלִים לְסַבֵּל רְבוּי הָאוֹר, נִשְׁתַּבְּרוּ, וּמִשְׁבִּירַת הַכֵּלִים הָיָה הַתְּהוּוֹת הַקְּלָפוֹת; כֵּן אִם אַחַד מִרְבֵּה לְדַבֵּר, מִזֶּה גּוֹרֵם הַתְּהוּוֹת

[лишние слова] подобны преизбытку света, из-за которого разбились сосуды, отчего возникли клипот.

И вот объяснение слов р. Шимона в Мишне: «Все свои дни я рос меж мудрецов и понял: для тела нет ничего лучше молчания. Не учение главное, а деяние. Кто умножает речи, тот приводит к греху. (Мишна, Авот, 1:17).

– «Все свои дни я рос меж мудрецов» – «между мудрецов», в пустом пространстве, возникающем и создающемся благодаря их раздорам и спорам, когда они разделяются между собой и каждый тянет в другую сторону, как объяснено выше. Именно «между мудрецов», которые спорят и противоречат друг другу, ведь если бы они были заодно, не говорилось бы «меж мудрецов». Но в раздоре возникает пустое пространство, внутри которого происходит сотворение мира, то есть «дней» и «качеств».

...

– «Свои дни» – это именно его (говорящего) «дни», поскольку он творит мир, как объяснялось выше.

– «Для тела нет ничего лучше молчания» – ибо там, в пустом пространстве, нет иного блага, кроме молчания, как объяснено выше, и входить туда можно только носителю молчания, подобному Моше, как объяснено выше.

...

הקלפות, כי הוא בחינת רבוי האור, שעל-ידי-זה היו שבירת הכלים, שעל-ידי-זה התהוות הקלפות:

וזה פרוש המשנה: כל ימי גדלתי בין החכמים, ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה. ולא המדרש הוא העקר, אלא המעשה. וכל המרבה דברים מביא חטא (אבות פ"א).

כל ימי גדלתי בין החכמים וכו'. בין החכמים, הוא בחינת חלל הפנוי, שנתהוה ונעשה בין החכמים, על ידי הפרוד והמחלקת שיש ביניהם כנ"ל. וזה בין החכמים דיקא, הינו שיש פרוד ומחלקת ביניהם, כי אם היו כלם אחד, אין שיק לומר בין החכמים. ועל-ידי המחלקת נעשה בחינות חלל הפנוי, ובתוך החלל הפנוי הזה נעשה בריאת העולם, הינו הימים והמדות.

...

וזה שקראם ימי, כי הם ימים ש'לו, כי הוא בורא את העולם וכו' כנ"ל. וזה:

ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה - כי שם בחלל הפנוי אין טוב משתיקה כנ"ל, כי אסור לכנס לשם כי-אם מי שהוא בבחינות שתיקה, בחינת משה כנ"ל.

...

ולא המדרש הוא העקר אלא המעשה, וכל המרבה דברים

<p>– «Не учение главное, а поступки. Кто умножает речи, тот приводит к греху» – во всех поучениях и словах этих мудрецов главное не только учение, но и деяние, то есть творение и созидание мира посредством этих слов, как уже говорилось: «Читай не “народ”», но “со Мной”».</p> <p>– Но «кто умножает речи, тот приводит к греху» – от преизбытка света возникают <i>клипот</i>, как объяснено выше.</p>	<p>מביא חטא – כי כל מדרשם ודבריהם, שאלו החכמים מדברים, אין העקר המדרש בלבד, אלא המעשה, שיעשו ויבראו על ידי דבריהם את העולם כנ"ל, אל תקרי עמי אלא עמי כנ"ל.</p> <p>אך כל המרבה דברים מביא חטא, כי מרובי האור נתהוו הקלפות כנ"ל:</p>
--	--

ליקוטי מוהר"ן קמא ע"ה

<p>1 Благословит нас Бог и трепетать будут пред ним все концы земли (<i>Теѓилум</i>, 67:8). Вот, есть качество победы, раздора и войны. Откуда же берется это качество? Из крови, которой человек еще не служил Господу благословенному. Об этом сказано: «[Один Я топтал в давилъне, и не было со Мной никого из народов, и топтал Я их в гневе Моем, и попирал их в ярости Моей,] и брызгала победа их на одежды Мои и все одежды Мои запачкал Я» (<i>Йешаяѓу</i>, 63:3) Раши объясняет, что слово «победа» здесь означает «кровь».</p> <p>2 И в раздоре есть нечто, «делающее мир», и это вознесение «женских вод». Например,</p>	<p>א' יברכנו אלקים וייראו אתו כל אפסי ארץ: (תהלים סז) דהנה יש מדת נצחון ומחלקת ומלחמה. ומהיכן בא מדה זו, מדמים שעדין לא עבד בהם השם, יתברך, כמו שכתוב: ויז נצחם, ופרש רש"י: דמים.</p> <p>ב' ובמחלקת יש בחינת העושה שלום, והוא בחינת העלאת מיין נוקבין. למשל, כשנופל לאדם</p>
--	--

если сталкивается человек с какой-либо заковыкой, это подобие раздора, а решение проблемы подобно «делающему мир», вознесение «женских вод».

3

Тора и молитва тоже возносят «женские воды», то есть [устанавливают] мир, как сказано: «Сотворю речение уст – ["Мир, мир дальнему и ближнему"]» (*Йешаягу*, 63:3), и «Делающий мир и творящий все». Ведь при сотворении мира пали миры вниз – а миры это буквы – и разделились на множество искр. А посредством вознесения «женских вод» Торы и молитвы соединяются буквы и наступает мир. Об этом говорится: «И дам мир на земле» (*Ваикра*, 26:6), ведь из приземленности возносятся искры и создается мир. «Сказать Сиону: ты Мой народ» (*Йешаягу*, 51:16); читай не «народ», но «со Мной» соучаствуя» (*Зоѓар*, 1, 5a) – такой человек как бы творит своей молвой небеса и землю. Это происходит ежедневно, вплоть до прихода машиаха.

4

...«По слову Господа сделались небеса» (*Теѓилим*, 33:6), поэтому павшие искры есть во всем: в еде, и в питье, и в одежде. Наслаждение от еды и питья – это искры, а искры – это буквы. И пока [эти буквы] не стали речью, они как кровь, то есть душа, о чем сказано: «Душа всякой плоти эти кровь ее» (*Ваикра*, 17:14). А когда они становятся

איזה קשיא, הוא בחינות מחלקת, והתרוץ הוא בחינת העושה שלום, והוא העלאת מיין נוקבין. ...

ג

ותורה ותפלה, הוא גם כן בחינת העלאת מיין נוקבין, שהוא שלום, כמו שכתוב: בורא ניב שפתים שלום. ועושה שלום ובורא את הכל. כי בשעת בריאה נפלו עולמות למטה, והעולמות הם אותיות, ונתפזרו לכמה ניצוצות. ועל-ידי העלאת מיין נוקבין של תורה ותפלה, נעשה צרוף מהניצוצות, ונעשה עולם. וזה: ונתתי שלום בארץ, כי מהארציות נתעלה הניצוצות, ונעשה שלום. וזהו: ולאמר לציון עמי אתה, אל תקרי עמי אלא עמי בשתפי וכו'; כי הוא גם כן כמו בורא במלולו שמים וארץ כנ"ל. ובחינה זאת נעשה בכל יום, עד ביאת משיח.

ד

...ובדבר ה' שמים נעשו, לכן יש ניצוצות שנפלו בכל דבר: במאכל ובמשתה ובמלבוש. והתענוג שיש מן הדבר מאכל ומשתה הוא הניצוצות, והניצוצות הם אותיות. וקדם שמוציא אל הדבור, הם בחינת דם. והוא בחינת נפש, כמו שכתוב: כי נפש כל בשר דמו

речью, это: «Душа моя изошла в его словах»
(*Шир эа-ширим*, 5:6).

....

8

[Сказал р. Натан: это поучение записано путанно и беспорядочно, к тому же в нем много не хватает. То, что я смог, с Божьей помощью, из этого понять, пришлось записать снова во второй редакции.]

Сказано: «Благословит нас Бог и трепетать будут пред ним все концы земли» (*Тегилим*, 67:8). Есть качество победы, раздора и войны и происходит оно от крови, которой человек еще не служил Господу благословенному. Стремление к победе в основном исходит от крови, как сказано: «И брызгала победа их на одежды Мои и все одежды Мои запачкал Я» (*Йешаягу*, 63:3). Раши объясняет, что слово «победа» здесь означает «кровь».

9

Каждый должен избавляться от побед и раздоров и стремиться к миру: «Не нашел Всевышний другого сосуда, вмещающего благословения Израилю, кроме мира» (*Мишна*, *Укцин*, 3:12). Этого удостаиваются умножая слова Торы и молитвы, таким образом обретают мир.

При раздоре надо установить мир, а «делающий мир» это как бы вознесение «женских вод». Когда человек сталкивается с [интеллектуальной] проблемой – это

בְּנַפְשׁוֹ הוּא. וְכִשְׂיִצְאָה לְדַבּוֹר, הוּא
בַּחֲיִינָת: נַפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ.

...

ח'

[גם זאת התורה, הלשון אינו מתקן ומסדר כלל, גם חסר הרבה. וכל אשר מצאה ידי להבין מדברים אלו בעור ה' יתברך, הכרחתי לחזור ולכתבם במהדורה תניינא.]

וזהו: יברכנו אלקים וייראו אתו כל אפסי ארץ (תהילים ס"ז: ח): כי יש מדת נצחון ומחלקת ומלקמה, ומדה זאת באה מדמים שעדין לא עבד בהם את השם יתברך. כי עקר מדת הנצחון הוא מהדמים, כמו שכתוב (ישעיהו ס"ג: ג'): ויז נצחם, ופרש רש"י: דמים.

ט'

וצריך כל אחד לבטל מדת הנצחון והמחלקת, ולרדף אחר השלום, כי לא מצא הקדוש-ברוך הוא בלי מחזיק ברכה אלא השלום (עוקצין פג). וזה זוכין על-ידי שידבר הרבה בתורה ותפלה, על-ידי יזכה לשלום.

כי כשיש מחלקת, צריכין לעשות שלום. וזה העושה שלום הוא בבחינת העלאת מיין נוקבין. כי כשנופל לאדם איזה קשיא, הוא בבחינת מחלקת, כי חלוק לבו, ואינו

раздор, ведь разодрано его сердце, он ничего не понимает и кажется ему, что все слова друг другу перечат и прекословят. А решение проблемы устанавливает мир, ведь решение примирят кажущиеся противоречия и разногласия, а тогда возносятся «женские воды». (Вознесение «женских вод» связано с влечением и любовью одного человека к другому. Также и когда человек устремляется к Богу или жаждет поехать к истинному праведнику, это вознесение «женских вод», благодаря которому устанавливается связь с Богом и Его праведниками. «Делать мир» – это вкладывать в сердце каждого любовь к товарищу, сближать людей и мирить их и таким образом возносить «женские воды».

– прим. р. Натана) ...

10

Все слова и речи Торы и молитвы связаны с вознесением «женских вод», то есть с миром, о чем написано: «Сотворю речение уст: "Мир, [мир дальнему и ближнему]"» (Йешаягу, 63:3). Это важнейшее исправление творения, как сказано: «Делающий мир и творящий все». В момент творения миры пали вниз из-за разбиения сосудов; миры же – это буквы, рассеявшиеся на множество искр. Когда же возносятся «женские воды» Торы и молитвы, искры эти складываются в буквы и возникает вселенная.

מבין הדבר, כי נראה לו כאלו הדברים סותרין זה את זה, וחולקין זה על זה. והתרוץ הוא בחינת העושה שלום, כי על-ידי התרוץ הוא עושה שלום בין הדברים הנראים כחולקים וסותרים זה את זה, וזהו בחינת העלאת מיין נוקבין. [כי עקר בחינת העלאת מיין נוקבין, הוא בחינת השתוקקות ואהבה שמעורר אחד לגבי חברו. כגון כשאחד משתוקק להשם יתברך, או לנסע לצדיק אמת, זהו בחינת העלאת מיין נוקבין, שעל-ידי-זה מתחברין ומתקשרין להשם יתברך ולצדיקיו. נמצא שזה העושה שלום, שמכניס אהבה בלב כל אחד לגבי חברו, ומקרבם יחד, ועושה שלום ביניהם, זהו בחינת העלאת מיין נוקבין]. ...

”

וכל הדבורים שמדברים בתורה ותפלה, הם בבחינת העלאת מיין נוקבין, כידוע, שהוא בחינת שלום, כמו שכתוב (ישעיהו נ"ז:ט): בורא נים שפתים שלום. וזה עקר תקון הבריאה, כמו שכתוב: עושה שלום ובורא את הכל. כי בשעת בריאה נפלו עולמות למטה (על ידי שבירת כלים, כידוע), והעולמות הן בחינת אותיות, ונתפזרו לכמה ניצוצות. ועל-ידי העלאת מיין נוקבין של תורה ותפלה, נעשה צרוף מהניצוצות והאותיות, ונעשה עולם.

Что же такое «мир»? До того, как вводят эти искры и буквы в слова Торы и молитвы, нет между ними никакой связи и соединения, это как бы обломки и раздор и каждая из искр стремится покорить другую. Но когда вводят их в святую речь, она собирает и соединяет, то есть мирит их. Ведь их-за святых речей Торы и молитвы возносятся «женские воды», благодаря чему устанавливается мир. Таким образом исправляются и обновляются все павшие миры и засчитывается [говорящему святые речи] как будто он их сотворил заново.

Об этом сказали наши учителя: «Сказать Сиону: ты Мой народ»; читай не «народ», но «со Мною», соучаствуя – как Я молвой Своей творю небеса и землю, так и ты» (*Zo'ar*, 1, 5a). Такой [человек], несомненно, создает небеса и землю словами Торы и молитвы, снова обновляет и исправляет павшие миры. Подобно этому: «И дам мир на земле» (*Vaikra*, 26:6), ведь из приземленности возносятся искры и создается мир, ведь это главное в исправлении творения.

Потому следует говорить только святые речи и никакие другие, чтобы вознести искры и исправить все миры.

וְזֶה בְּחִינַת שְׁלוֹם, כִּי קִדְּם
שְׁמִכְנִיס אֱלוֹ הַנִּיצוּצוֹת וְהָאוֹתִיּוֹת
תּוֹךְ דְּבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה, אֵין לָהֶם
שׁוּם צְרוּף וְחִבּוּר, וְהֵם בְּבְחִינַת
שְׁבָרִים וּמַחְלָקֶת, כִּי כָּל נִיצוּץ
מִתְגַּבֵּר עַל חֲבֵרוֹ. וְכִשְׁמִכְנִיסֶם אֶל
הַדְּבוּר דְּקִדְּשָׁה, הוּא מְצַרְפֶּם
וּמַחְבְּרֶם, שְׁזֶהוּ בְּחִינַת שְׁלוֹם. כִּי
עַל-יְדֵי הַדְּבוּר דְּקִדְּשָׁה שֶׁל תּוֹרָה
וְתַפְלָה נַעֲשֶׂה הַעֲלָאת מֵיִן נוֹקְבִין,
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם כַּנ"ל,
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְתַּקְּנִין וְנִתְחַדְּשִׁין
כָּל הָעוֹלָמוֹת הַנְּפוּלִין, וְנַחֲשֵׁב
כְּאֵלוֹ בְּרֵאן מְחַדָּשׁ.

וְזֶה מַה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנוֹם לְבִרְכָּה (הַקְּדַמַּת הַזּוּהַר דִּף
ה'): וְלֹאמַר לְצִיּוֹן עִמִּי אָתָּה – אֵל
תִּקְרֵי עִמִּי אֵלָּא עִמִּי בְּשִׁתְּפִי, מָה
אֲנִי בּוֹרֵא שְׁמַיִם וָאָרֶץ בְּמַלּוּלִי, אֵף
אָתָּה כֵּן וְכוּ'. כִּי בְּנֹדָאֵי הוּא בּוֹרֵא
שְׁמַיִם וָאָרֶץ בְּדְבוּרֵי תוֹרָה וְתַפְלָה,
כִּי חוּזַר וּמַחְדָּשׁ וּמִתְקַן הָעוֹלָמוֹת
הַנְּפוּלִין כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (וַיִּקְרָא כ"ו:ו'): וְנִתְתִּי
שְׁלוֹם בְּאָרֶץ; כִּי מִהָאֲרֻצִּיּוֹת נִתְעַלִּין
הַנִּיצוּצוֹת וְנַעֲשֶׂה שְׁלוֹם, שְׁזֶהוּ
עֵקֶר תְּקוּן הַבְּרִיאָה כַּנ"ל.

עַל כֵּן צְרִיכִין לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים
קְדוּשִׁים, וְלֹא דְבָרִים אַחֲרִים, כְּדֵי
לְהַעֲלוֹת הַנִּיצוּצוֹת הַנ"ל, לְתַקֵּן כָּל
הָעוֹלָמוֹת.